Annus I. - Vol. I. Die 4 Octobris 1909 Num. 18

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

LITTERAE APOSTOLICAE

I

DE PRIMO ORDINE SANCTI FRANCISCI NONNULLI IN PERPETUUM STATUUNTUR

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Septimo iam pleno saeculo, postquam Ordinis Franciscalis initia feliciter constituta sunt, iure quidem, quotquot Franciscum auctorem suum et parentem agnoscunt, laetabile factum concelebrant, grataeque pietatis significatione multiplici memoriam viri sanctissimi et immortalia eius in commune beneficia gestiunt recolere. Sed quamquam praecipua quaedam est ratio, cur id sollemne ante alios agant Minoritae; eiusdem tamen sollemnitatis laetitiaeque in partem omnes venire decet, quicumque Franciscana Instituta pro merito suspiciunt, maximeque decet hanc Apostolicam Sedem; cuius cum semper singulari favore et gratia, tum magna existimatione et iudicio ipsa illa Instituta floruerunt. Innumerabilia paene, eaque praeclara exstant huius rei in actis Decessorum Nostrorum monumenta. Principio Gregorius IX, qui et Seraphici Patriarchae studiose amicitiam coluerat, et, cardinalis, legitimum Franciscalium patronum primus egerat: « Sancta, inquit, plantatio Fratrum Minorum Ordinis sub « beato Francisco bonae memoriae incepit, et mirabiliter profecit,

« per gratiam Iesu Christi flores sanctae conversationis longe « lateque proferens, et odores ». [1] Isque, cum gravi sollicitudinum et curarum mole premeretur, ita ad alumnos Francisci in generalem coetum congregatos scribens, declaravit quam patrocinio beati Patris, quamque ipsius filiorum precibus confideret: « Inter « pressuras innumeras et angustias infinitas, quas plus ferre possu- « mus quam referre, consolationis et gaudii materiam resumentes, « gratias et laudes, quas possumus, referimus Redemptori qui « beatum Franciscum, Patrem Nostrum et vestrum, forte autem « magis Nostrum, quam omnium vestrum, adhuc in carne viven- « tem insignibus praeveniens muneribus gratiarum, tanta nunc « eum cum ipso regnantem clarificat gloria,... ut Nos, in eiusdem « Sancti magis ac magis pio amore succensi, totis affectibus in « ipsius laudibus delectemur; sperantes, ut quos in saeculo extra « saeculum vivens tota mente dilexit, et Nos nunc clarius ample- « xetur, quo illum, qui est vera charitas, vicinius intuetur, pro « Nobis intercedere non desistens; et vos, quos idem in Christo « regenerans in abundantia divitiarum altissimae paupertatis « reliquit haeredes, gerentes in intimis visceribus caritatis ad pro- « fectum Ordinis vestri adspiremus ardenter, proposita Nobis « spe, quod vestrarum orationum suffragiis, nostrarum toleran- « tiae passionum nobis provenient in salutem ». [2]

Idem autem Pontifex, in commendanda Episcopis familia Franciscalium (id quod Honorius III, vivo Francisco, iam fecerat), perhonorificis his verbis usus est: « Quoniam abundavit iniquitas « et refriguit caritas plurimorum, ecce Ordinem dilectorum filio- « rum Minorum Dominus suscitavit, qui non quae sua sunt, sed « quae sunt Christi, quaerentes, tam contra profligandas haereses, « quam contra pestes alias mortiferas exstirpandas, se dedicarunt « evangelizationi verbi Dei in abiectione voluntariae paupertatis ». [3]

Cum Gregorio plane concinit Nicolaus III: « Haec est Mino- « rum Fratrum mitis et docilis in paupertate et humilitate per

[1] Litt. *Recolentes*, die 29 apr. 1228.
[2] Litt. *Mirificans*, die 16 Maii 1230.
[3] Litt. *Quoniam*, die 6 Apr. 1237.

« almum Christi confessorem Franciscum radicata Religio, qui, « ex illo vero semine germinans, germen illud per Regulam spar- « sit in filios, quos sibi et Deo per suum ministerium in obser- « vantia evangelii generavit. Isti sunt filii, qui, docente Iacobo, « Verbum aeternum Dei Filium, insitum humanae naturae in « horto virginalis uteri, potens salvare animas in mansuetudine « susceperunt. Hi sunt illius sanctae Regulae professores, quae « evangelico fundatur eloquio, vitae Christi roboratur exemplo, « fundatorum militantis Ecclesiae Apostolorum eius sermonibus « actibusque firmatur. Haec est apud Deum et Patrem munda « et immaculata Religio, quae descendens a Patre luminum per « eius Filium exemplariter, et verbaliter Apostolis tradita et de- « mum per Spiritum Sanctum beato Francisco et eum sequen- « tibus inspirata, totius in se quasi continet testimonium Trini- « tatis. Haec est, cui, attestante Paulo, nemo de cetero debet « esse molestus, quam Christus passionis suae stigmatibus confir- « mavit, volens institutorem ipsius passionis suae signis notabi- « liter insigniri ». [1]

Item Clemens V, qui locum illum Eccli. XXIV, 42, *Exivi de paradiso, dixi: rigabo hortum plantationum* sic ad praeconium Seraphici Ordinis accommodat: « Hic hortus siquidem est Fratrum « Minorum sancta Religio, quae muris regularis observantiae « firmiter undique circumclusa intra se, solo contenta Deo, ador- « natur abunde novellis plantationibus filiorum. Ad hunc veniens « dilectus Dei Filius mortificantis poenitentiae myrrham metit « cum aromatibus, quae suavitate mira universis odorem attra- « hentis sanctimoniae circumfundunt. Haec est illa caelestis vitae « forma et regula, quam descripsit ille confessor Christi eximius, « sanctus Franciscus ac servandam a suis filiis verbo docuit pariter « et exemplo ». [2]

Ita etiam hunc Ordinem effert Leo X: « Haec est sacra illa « Minorum Fratrum Religio, quae, virentibus caremoniarum « foliis, per viros apostolicos, tamquam per palmites extensos a

[1] Litt. *Exiit*, die 14 Aug. 1279.

[2] Const. *Exivi*, die 6 Maii 1312.

« mare usque ad mare, et a flumine usque ad terminos orbis terra-
« rum, vino sapientiae et scientiae irrigavit montes, et implevit
« terram. Haec est Religio sancta et immaculata, in qua, per
« speculum sine macula, Redemptoris contemplatur praesentia,
« vitae Christi et Apostolorum inspicitur forma, per quam pri-
« morum Ecclesiae fundatorum ante oculos christianae plebis
« reducitur norma; quae demum nihil nisi divinum, angelicum,
« omni perfectione refertum, Christoque nil nisi conforme, ut non
« immerito sua dicatur, repraesentat ». [1]

Similiter Xystus V: « Ad denuo inflammanda corda Nostra,
« Pater misericordiarum et luminum, famulum suum beatum
« Franciscum misit, et in tam larga benedictione dulcedinis prae-
« venit, ut non modo virtutum praerogativis et meritis celebrem
« fecerit, sed et in carne ipsius sacra Christi Stigmata renovaverit,
« et mira Crucis mysteria, ligamina et paupertatem multiformiter
« in eo ad vivum demonstraverit, adeo ut vere Christus Fran-
« cisco inferre possit: " Semitam meam et funiculum meum inve-
« stigasti, et omnes vias meas praevidisti „. Unde et factum est,
« ut meritis dicti beati Francisci sacrosancta mater Ecclesia,
« foetu novae prolis amplificata, ac multorum sanctorum eius
« Instituti meritis, virtutibus, exemplis et miraculis aucta, necnon
« quamplurimis Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis, Cardina-
« libus, Regibus et Summis Pontificibus decorata, non possit ad
« eius devotionis et imitationis sectanda vestigia non esse pro-
« pensa ». [2]

Nec vero unquam postea de Francisco eiusque institutis Apostolicae Sedis praedicatio conticuit. E monumentis autem recentioris memoriae, praetereundae non sunt eae Litterae Gregorii XVI, in quibus de Aede Mariae Angelorum Assisiensi scribit: « In eo templo, Umbriae atque adeo totius Occidentis praeci-
« puum decus, sanctus Franciscus Assisiensis maiores quotidie
« efficiens in eximia sanctitate processus, et mira omnipotentis
« Dei charismata accipiens in caelestium rerum meditatione conti-

[1] Const. *Ite et vos*, die 29 Maii 1517.
[2] Litt. *Divinae*, die 29 Aug. 1587.

« nenter defixus, divino impulsus instinctu, sui Ordinis funda-
« menta iecit, atque divini Nostri Reparatoris eiusque sanctis-
« simae Genitricis placido aspectu, suavissimisque fuit dignatus
« colloquiis ». [1] — Sed potissime digna sunt, quae commemoren-
tur, acta Leonis XIII; qui quidem in Litteris Encyclicis *Auspi-
cato*, ubi laudes Assisiensis Patris grandiloqua et gravi oratione
persequitur, haec habet: « Ista rerum miracula, angelico potius
« quam humano celebranda praeconio, satis demonstrant quan-
« tus ille Vir, quamque dignus fuerit quem aequalibus suis ad
« mores christianos revocandis Deus destinaret. Profecto ad Da-
« miani aedem exaudita Francisco est maior humana vox: *I*,
« *labantem tuere domum meam.* Neque minus admirationis habet
« oblata divinitus Innocentio III species, cum sibi videre visus est
« Basilicae Lateranensis inclinata moenia humeris suis Fran-
« ciscum sustinentem. Quorum vis ratioque portentorum per-
« spicua est: nimirum significabatur, christianae reipublicae non
« leve per ea tempora praesidium et columen Franciscum futurum.
« Revera nihil cunctatus est quin accingeretur. Duodeni illi, qui
« se in eius disciplinam primi contulerant, exigui instar seminis
« exstiterunt, quod secundo Dei numine, auspiciisque Pontificis
« maximi, celeriter visum est in uberrimam segetem adolescere ».
— Idem in Constitutione *Misericors Dei Filius:* « Iamvero in
« curandis Iesu Christi praeceptis Instituta Franciscalia tota sunt
« posita; neque enim quicquam spectavit aliud auctor sanctissi-
« mus, quam ut in iis, velut in quadam plaaestra, diligentius vita
« christiana exerceretur. Profecto Ordines Franciscales duo priores,
« magnarum virtutum informati disciplinis, perfectius quiddam
« diviniusque persequuntur ». — Atque in Constitutione *Felici-
tate quadam:* « Insignis est enim et benevolentia studioque Sedis
« Apostolicae dignissima ea, quae Fratrum Minorum familia nomi-
« natur, beati Francisci frequens ac mansura soboles. Ei quidem
« Parens suus, quas leges, quae praecepta vivendi ipse dedisset,
« ea omnia imperavit ut religiosissime custodiret in perpetuitate
« consequentium temporum; nec frustra imperavit. Vix enim

[1] Litt. *Neminem*, die 7 Febr. 1832.

« societas hominum est ulla, quae tot virtuti rigidos custodes « eduxerit, vel tot nomini christiano praecones, Christo martyres, « caelo cives ediderit, aut in qua tantus virorum proventus, qui « iis artibus, quibus qui excellunt praestare ceteris iudicantur, « rem christianam remque ipsam civilem illustrarint, adiuverint ».

Iamvero Nos, qui, ut ipse de se Leo confirmabat, [1] « Fran- « ciscum Assisiensem admirari, praecipuaque religione colere ab « adolescentia assuevimus, et in familiam Franciscanam adscitos « esse gloriamur », certe non minoris, quam Decessorum Nostrorum quivis, grande beati Patris Opus aestimamus, nec secus, atque illi, peculiari quodam studio Nostro dignum ducimus. In hac igitur saecularium celebritate, cum Ordinis, a Francisco divinitus fundati, magna in rem christianam promerita verbis Decessorum illustravimus, videtur Nobis, palam facere et mansuro probare testimonio plenum paternae caritatis animum, quo tres familias, unde Franciscalium Ordo princeps constat, sine ullo discrimine complectimur. Certe quidem humani ingenii mobilitate et varia conversione temporum sensim factum est, ut Franciscani sodales ex concordissima communitate vitae atque victus in diversas deinceps disciplinas abirent. « Summam rerum ino- « piam, quam Vir sanctissimus in omni vita adamavit unice, ex « alumnis eius optavere nonnulli, simillimam; nonnulli, quibus ea « visa gravior, modice temperatam maluerunt. Quare aliorum ab « aliis secessione facta, hinc *Observantes* orti, illinc *Conventuales*. « Similiter rigidam innocentiam, altas magnificasque virtutes, « quibus ille ad miraculum eluxerat, alii quidem imitari animose « ac severe, alii lenius ac remissius velle. Ex prioribus iis fratrum « *Capulatorum* familiâ coalitâ, divisio tripartita consecuta est ». [2] — At legitimarum varietatem disciplinarum nihil obstare, quominus qui cuivis earum essent adscripti, omnes se germanam Francisci progeniem esse iure defenderent, pluries est Apostolicae Sedis auctoritate sancitum. Ita Leo X: « Quod ipsi *Fratres* « *de Observantia* et *Reformati*, veri et indubitati Fratres Ordinis

[1] Litt. Encyc. *Auspicato*.

[2] Const. *Felicitate quadam*.

« B. Francisci et eius Regulae observatores semper fuerint, ac, « divina favente gratia, sint futuri, sine aliqua interruptione seu « divisione, a tempore editae Regulae per B. Franciscum usque « ad praesens ac sub ipsius B. Francisci Regula militaverint, « et etiam ad praesens militent; sicque in omnibus teneri et obser- « vari ac decidi debere decernimus ac mandamus ». [1] Et Clemens VIII Fratres Minores de Strictiori Observantia Reformatos nuncupatos ab iniuriis quorumdam tuetur. Ipsosque *Reformatos*, declarat « veros filios et indubitatos Fratres Ordinis sancti Fran- « cisci ». [2] De Capuccinis autem, Paulus V, [3] Urbanus VIII, [4] Clemens XII, [5] eos « esse vere Fratres Minores », et « originem seu « principium illorum esse realiter et cum effectu computandum a « tempore primaevae et originalis institutionis Regulae Seraphi- « cae, cuius observantiam ipsi Fratres Capuccini semper sine « aliqua interruptione continuarunt », eosdemque « fuisse et esse « ex vera et numquam interrupta linea, ac veros et indubitatos « Fratres Ordinis sancti Francisci, et illius Regulae observatores, « subque ipsius B. Francisci Regula militasse et ad praesens quo- « que militare » statuunt. — Haec ipsa Nos affirmantes, volumus, iubemus, ut quotquot sunt de ternis disciplinis Franciscalis Ordinis primi, omnes non solum germani sed *gemelli* Fratres, omnes eodem Francisco nati eisdemque religiosae vitae documentis ad unam ipsius Regulam exculti, cum inter se tum ab omnibus habeantur. Itaque ut huius caritatis fraternae, quae inter filios beatissimi Patris una dominari debet, melius tuta et salva iura sint, ideoque ut Franciscana Instituta uberiores Ecclesiae sanctae fructus pariant, Nos de communibus totius gentis Minoriticae rationibus haec valere in perpetuum, tamquam certa principia et capita, decernimus, sancteque ab omnibus servari ex Apostolicae potestatis plenitudine praecipimus quae infra scripta sunt:

[1] Litt. *Licet*, die 7 Dec. 1517.
[2] Litt. *Ex iniuncto*, die 7 Sept. 1602.
[3] Litt. *Ecclesiae*, die 15 Oct. 1608.
[4] Litt. *Salvatoris*, die 28 Iun. 1627.
[5] Litt. *Ea quae*, die 14 Maii 1735.

I. Ordo primus sancti Francisci, si Patrem legiferum a quo conditus, si Regulam, qua utitur, spectes, una est religiosorum familia: si vero rationem regiminis et Constitutiones, quibus ex Apostolicae Sedis praescripto gubernatur, in tres familias dividitur: quarum una est *Fratrum Minorum*, quae olim *a Regulari Observantia* dicebatur, quaeque quum in quatuor sodalitia esset distincta, id est in Observantes, Reformatos, Alcantarinos, Recollectos, a Leone XIII fel. rec. ad unitatem revocata est, uno *Ordinis Fratrum Minorum* indito nomine; altera est *Fratrum Minorum* qui *Conventuales* audiunt; tertia *Fratrum Minorum* qui *Capuccini* appellantur.

II. Familia, seu Ordo, Fratrum Minorum, cui quondam a Regulari Observantia nomen fuit, postquam a Leone XIII ex variis sodalitiis in unum redacta est, si *ab Unione Leoniana* appelletur, recte appellatur. Ea quidem « ex concessu Sedis Apostolicae antecedit loco et honore » ceteras Franciscalium familias, eiusque alumni « Fratrum Minorum merum nomen a Leone X « acceptum retinent », ut ait in Constitutione *Felicitate quadam* Decessor Noster: sed tamen non sic hoc nomen interpretandum est, quasi in ipsa tantum familia omnis Ordo Minoriticus videatur consistere. Patet interpretationem huiusmodi et longe abesse a vero, et valde reliquis Minoritis non paucis esse iniuriosam. Quoties igitur appellatio *Ordinis Fratrum Minorum* sine ullo apposito ambiguitatem haberet, oportere hanc familiam de qua loquimur, eiusque Moderatores et sodales, praesertim in actis publicis, propria peculiarique adiecta nota designari, vocarique *Ordinem Fratrum Minorum ab Unione Leoniana*, Moderatores et sodales *Ordinis Fratrum Minorum ab Unione Leoniana*, statuimus et sancimus.

III. Titulus *Ministri Generalis totius Ordinis Minorum*, quo titulo utitur Minister Generalis familiae eiusdem quam ab Unione Leoniana appellamus, meri honoris est nec quicquam iurisdictionis aut potestatis in ceteras Franciscalium familias notat.

IV. Nomina *Capuccinus*, *Conventualis*, *Unionis Leonianae* Franciscales discriminant non id notando, quod ad rationem

ipsam et naturam Fratris Minoris pertinet: hoc enim in Regula Seraphica consistit quae apud omnes Franciscales Ordinis primi una atque eadem est: verum eas designando res quae in hoc genere *accidunt* naturae; et hae sunt Constitutiones, quas unaquaeque familia proprias et peculiares in observanda Regula, ex Apostolicae Sedis praescripto, sequitur.

V. Minister Generalis Fratrum Minorum ab Unione Leoniana, item ex concessu Sedis Apostolicae, in omnibus coetibus sacrisque publicis, ubicumque lex de praestantia loci obtinet, Ministrum Generalem Conventualium, uterque autem Ministrum Generalem Capuccinorum praecedit. Familiae vero e singulis coenobiis quem locum inter se in pompis aliisque sacris publicis teneant, pluribus Apostolicae Sedis decretis definitum est.

VI. Trium familiarum Franciscalium Ministri Generales omnes sunt atque habendi sunt et dignitate et potestate pares, ut Vicarii atque adeo veri successores sancti Francisci, nempe pro sua quisque familia, atque etiam pro sodalibus Secundi et Tertii Ordinis, quotquot suae habent vel iurisdictioni subiectos vel familiae aggregatos: iidem praedecessorum suorum perpetuam seriem ab ipso Patre Seraphico omnes iure ducunt.

VII. Tres Ordinis Minoritici familiae, quasi totidem rami sunt nobilissimae arboris, cuius radix ac truncus Franciscus est. Propterea Fratres Minores tum Unionis Leonianae, tum Conventuales, tum Capuccini pari plenoque iure veri Franciscales, verique Fratres Minores et sunt et haberi debent. Iidemque non alii aliis antiquiores dicendi sunt, quandoquidem eorum originem verum est repeti ab ipsa instituta Regula Seraphica, cuius omnes observantiam sine ulla intermissione continuarunt.

VIII. E Franciscalium templis illud habendum esse sacerrimum, in quo ipse Pater legifer beatissimus requiescit, vix attinet dicere: quae aedes propterea mature a Gregorio IX Ordinis Seraphici *Caput et Mater* renuntiata est,[1] et a Benedicto XIV per Litteras *Fidelis* ad dignitatem praeterea Basilicae Patriarchalis et Capellae Papalis est evecta. — Sed insignis etiam dignitas est

[1] Litt. *Is qui*, die 22 Apr. 1230.

Aedis Mariae Angelorum de Portiuncula; de qua Benedictus XIII: « Ne quis denique Basilicam beati Francisci civitatis Assisiensis, « ubi sacrum eius corpus requiescit, a Romanis Pontificibus, prae- « decessoribus Nostris, variis privilegiis auctam, ita supra ceteras « eiusdem Ordinis ecclesias verbis aut scriptis extollat et efferat, « ut debitus honor ac reverentia denegetur Basilicae B. Mariae « de Portiuncula extra muros eiusdem urbis, in qua constat, Sera- « phicum Patrem Institutum suum inchoasse; praecipimus et man- « damus, ut ambae Basilicae, diversis licet rationibus, B. Mariae « quidem propter Ordinis primordia, Assisiensis vero propter « sacrum corpus sanctissimi Institutoris, tamquam Ordinis matri- « ces ab omnibus Fratribus Minoribus agnoscantur et observen- » tur ». [1] Nos vero ipsam quoque Basilicam Mariae Angelorum nuper datis Litteris *Omnipotens ac misericors Dominus* Matrem et Caput Ordinis Miuorum d'ximus, eamque Basilicae Patriarchalis et Capellae Papalis titulo honestavimus. Quare utramque Basilicam, quasi commune patrimonium, tueantur oportet, quotquot filiorum Francisci gloriantur nomine: utramque omnes tamquam paternam domum fidentes laetique celebrent, ibique omnibus fraternae caritatis officiis recreati sentiant, *quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum.*

IX. Ministri Generales triplicis Minorum familiae pari sunt potestate in Ordinem Tertium. Tertiarii propterea qui Ministro Generali unius familiae parent, iisdem privilegiis indulgentiisque fruuntur, ac qui duobus aliis subiecti sunt. Nec licebit qui Tertio Ordini adscripti sunt, eos Tertiarios vel ab Unione Leoniana, vel Conventuales, vel Capuccinos appellare, sed Tertiarios S. Francisci seu Franciscales, sine alio apposito dici oportebit.

X. Decora, quibus aliqua ex tribus Minorum familiis elucet; praeconia, quibus ab Apostolica Sede ornatur; sancti, beati, venerabiles Viri quibus illustratur, quamquam praecipue illius familiae sunt, tamen iure fraternitatis ad ceteras quoque, ut communia ornamenta, pertinent. Veteres vero Ordinis gloriae, a rebus gestis aut a sanctis viris profectae ante canonicam divisionem a Leone X

[1] Litt. *Qui pacem,* die 21 Iul. 1728.

factam ipsius Ordinis,[1] nullius ex tribus familiis habendae sunt praecipuae, sed omnium promiscuae.

Ista Nos, quae vel declarando, vel definiendo, vel praecipiendo praescripsimus, plurimum posse ad copulandos omnium inter se Franciscalium animos arbitramur. Ceterum, « Qui pacem « loquitur in plebem suam et super sanctos suos, certam illam « avertendae contentionis vim rationemque discipulis designa- « vit, monitis exemplisque suis eosdem adhortatus, ut, qui maior « esset inter ipsos, fieret sicut minor, ac proinde esse contenderent « non praeeminentia et primatu, sed ministrandi ac subiacendi « humilitate praecessores. Haec autem documenta B. Franciscus « Seraphici Ordinis conditor, et ipse mirabiliter arripuit et expres- « sit, et custodiendae pacis firmamentum esse voluit alumnis « suis ».[2] Omnes igitur dicto audientes sint Patris legifero, sic praecipienti: « Non litigent, neque contendant verbis, nec alios « iudicent; sed sint mites, pacifici, modesti, mansueti, humiles, « honeste loquentes omnibus, sicut decet ».[3] Et « caveant ab omni « superbia, vanagloria, invidia ».[4] Qui autem ad normam suarum Constitutionum in ipso cultu Domus Dei et in perfunctione sacrorum atque in rerum humanarum usu rigidam sequuntur paupertatem, ne despiciant ceteros; de quibus Leo X: « Declaramus, « vos illorum tantum esse custodes et non possessores, et prop- « terea, absque vestrae professionis macula aut violatione, cum « deceat, iuxta celebritatem solemnitatum, et solemnioribus officiis « et decentioribus paramentis divinam honorare Maiestatem, « et ipsius cultum munificare, et aliis, quibus tam Ordo quam « Fratres utuntur, communiter vel divisim, uti et potiri libere et « licite posse ».[5] Quod si inter Fratres Minores ullum legitimae praestantiae discrimen agnosci debet, illud non in eo ponendum est quod alius de alia familia sit, qua quidem re omnes eos pares

[1] Const. *Ite et vos.*

[2] Benedict. XIII, Litt. *Qui pacem.*

[3] *Reg.* Cap. III.

[4] Ibid., Cap. X.

[5] Litt. *Merentur,* die 2 Ian. 1514.

esse diximus; sed in hoc, quod alius alio melius et iudiciis et dictis et factis caritatem fraternam erga sodales, ceterarum praesertim familiarum, custodiat; atque alius alio perfectius Regulae Seraphicae, pro suae familiae Constitutionibus, praescripta servet. Omnino qualis debeat esse Fratrum minorum inter se consuetudo, intelligi ex his potest, quae de priscis Francisci filiis habet Thomas a Celano: « O quanto caritatis ardore flagrabant « novi Christi discipuli! Quantus in eis piae societatis vigebat « amor! Cum enim alicubi pariter convenirent, vel in via, ut moris « est, sibi invicem obviarent, ibi spiculum spiritalis resultabat « amoris, super omnem amorem verae dilectionis seminarium « spargens. Quid illud? Casti amplexus, suaves affectus, osculum « sanctum, dulce colloquium, risus modestus, aspectus iucundus, « oculus simplex, animus supplex, lingua placabilis, responsio « mollis, idem propositum, promptum obsequium et indefessa « manus. Et quidem, cum cuncta terrena despicerent et se ipsos « numquam amore privato diligerent, totius amoris affectum in commune refundentes, se ipsos in pretium satagebant, ut fra- « ternae necessitati pariter subvenirent ». [1] — Nos vero, ut caritatis fraternitatisque vincula, quibus inter se Franciscales trium familiarum continentur, vel arctiora fiant, haec in perpetuum damus et tribuimus:

I. Ut dedicatio duarum Basilicarum Assisiensium, quae totius Ordinis Minorum, licet diversa ex causa, matrices et capita sunt, ab universis triplicis familiae clericis ritu duplici secundae classis celebretur; et ambae iisdem indulgentiis iisdemque privilegiis et nunc et in posterum gaudeant. Fratres autem eis Basilicis addicti, meminerint, se omnium sodalium, non solum e sua ipsorum familia, sed aliorum etiam, personam gerere; ob eamque rem, Deum Omnipotentem, Mariam Immaculatam, Patrem Seraphicum, omnium nomine, quotidie colere et laudare ne cessent.

II. Ut in sacris, pompis, aliisque sollemnibus, quae adstante Pontifice Maximo fiant, tres Ministri Generales una simul procedant, servata tamen inter se lege praecedendi.

[1] *Legenda* I, Cap. 15.

III. Ut indulgentiae, gratiae, exemptiones, privilegia omnia quae uni Minorum familiae concessa vel iam sint vel posthac fuerint, ea ipsa ceteris familiis concessa censeantur et sint. Quod si cuiuspiam rei concessio ad mitigandam Regulam Seraphicam pertineat, non iis suffragabitur, quorum Constitutiones nullam huiusmodi mitigationem patiuntur. Facultates autem, quae Viam Crucis, Scapulare sancti Ioseph, Chordam sancti Francisci, item pias consociationes et sodalitia spectant, ab eo tantum Ministro Generali tribuantur in posterum, cui usque adhuc reservatae sunt.

IV. Ut officia ritualia, quae de Sanctis et Beatis Ordinis sunt vel ad priva sacra seu *devotiones* attinent, uni familiae concessa, ab aliis quoque familiis, probante generali aut *Capitulo* aut *Definitorio*, adhiberi, nullo intercedente indulto, liceat: idem de aliis omnibus privilegiis in re liturgica, uni familiae tributis, fieri licebit.

V. Ut omnes Romanorum Pontificum vel Apostolicae Sedis Litterae, in quibus generatim instituta Franciscalia laudantur, ornantur, defenduntur, etsi ad unius familiae Ministrum Generalem, moderatores ceteros, sodales, datae sint, tamen ad Ministro Generales, moderatores ceteros, sodales aliarum quoque familiarum datae intelligantur.

Praesentes vero Litteras et quaecumque in ipsis habentur, nullo unquam tempore de subreptionis, aut obreptionis, sive intentionis Nostrae vitio, aliove quovis defectu notari, vel impugnari posse; sed semper validas et in suo robore fore et esse, atque ab omnibus cuiusvis gradus et praeeminentiae inviolabiliter in iudicio et extra observari debere, decernimus; irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate vel praetextu, scienter vel ignoranter contigerit attentari declarantes; contrariis non obstantibus quibuscumque, etiam speciali et specialissima mentione dignis; quibus omnibus ex plenitudine potestatis, certa scientia et motu proprio quoad praemissa expresse derogamus, et derogatum esse declaramus.

Volumus autem ut harum Litterarum exemplis, etiam impressis, manu tamen notarii subscriptis et per constitutum in ecclesiastica dignitate virum sigillo munitis, eadem habeatur fides, quae Nostrae voluntatis significationi, his praesentibus ostensis, haberetur.

Nulli ergo hominum liceat hanc paginam Nostrae constitutionis, ordinationis, unionis, limitationis, derogationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, in festo S. Francisci Assisiensis, die IV Octobris MCMIX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X

II

CONCEDITUR INDULGENTIA PRESBYTERIS SODALIBUS REPARATIONIS SACERDOTALIS SUI OBLATIONEM IN VICTIMAS RENOVANTIBUS.

PIUS PP. X

Ad perpetuam rei memoriam. — Dilectus filius, Maria Eduardus Mott, sacerdos congregationis Missionis, atque alter a moderatore generali associationis sacerdotalis Reparationis, retulit ad Nos, inter sodales frugiferae huius associationis non paucos reperiri, qui, ut reparationem tam gravibus pro Ecclesia Dei temporibus maxime necessariam curent, sesemetipsos immolandos Deo, quasi piaculares hostias offerant. Hoc quidem summum christianae pietatis officium debita laude dignum Nobis visum est; in exhortatione enim, quam pro catholico clero, die IV augusti mensis, anno superiore edidimus, declarare non dubitavimus, « haud paucas esse « generosioris virtutis animas, quae, ob eandem "reparationis,, causam, « sese victimas Deo votivas non intermissa contentione exhiberent », atque hoc quidem iucundum Nobis accidere. Verum, ut hae voluntariae hostiae (quae, ut mos est in associatione memorata, ceteris sodalibus ignotae, soli Deo cognitae sunt) in ardua, quam ingressae sunt, via alacrius pergere studeant, enixa Nobis suprarecensitus sacerdos generalis subdirector preces humiliter adhibuit, ut sodales, qui tantum opus susceperint, in-

dulgentiarum praesidio munire, de apostolica benignitate, velimus. Nos autem, precibus his, quantum in Domino possumus, annuere volentes, presbyteris sodalibus associationis sacerdotalis Reparationis, nunc et in posterum ubique terrarum exsistentibus, qui sese Deo, uti supra dixi mus, victimas piaculares exhibeant, quo per annum die, vere poenitentes et confessi ac sacra communione refecti, ac sui in victimas oblationem renovantes, quinque crucifixi Domini vulnera devote osculaverint, plenariam semel quovis mense per unumquemque lucrandam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam etiam animabus christifidelium in Purgatorio detentis per modum suffragii applicare possint, misericorditer in Domino concedimus ac largimur. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die IX Iulii MCMIX Pontificatus Nostri anno sexto.

L. ✠ S. R. CARD. MERRY DEL VAL, *a secretis Status.*

S. CONGREGATIO CONCILII

I

CIRCA ABSTINENTIAM A CARNIBUS IN PERVIGILIO ANNUNTIATIONIS B. M. V. OCCURRENTE IN FERIAM V IN COENA DOMINI.

Ad S. Congregationem Concilii sequens circa abstinentiam propositum fuit dubium:

« Cum festum Annuntiationis B. M. V. occurrens anno proximo in « feriam VI in Parasceve, transferatur etiam cum feriatione in feriam II « post Dominicam in Albis tanquam in sedem propriam, quaeritur, *an « sequenti anno 1910, servanda sit lex abstinentiae a carnibus in pervigilio « Annuntiationis B. M. occurrente in feriam V in Coena Domini, vel trans- « ferri debeat* ».

Eadem S. Congregatio, sub die 9 Iunii 1909, respondit: *affirmative* ad primam partem, *negative* ad secundam.

C. Card. Gennari, *Praefectus.*

L. ✠ S. Basilius Pompili, *Secretarius.*

II

MALACITANA

CONCURSUS AD PRAEBENDAM DOCTORALEM

CONFIRMATUR ELECTIO AD PRAEBENDAM DOCTORALEM FAVORE SACERDOTIS EXTRA HISPANIAM DOCTORIS GRADU INSIGNITI.

Die 7 Augusti 1909

Synopsis disputationis. — Vacante praebenda doctorali in cathedrali ecclesia Malacitana, cum illa iure particulari Hispaniae per concursum sit providenda, legitimo tempore edictum concursus est promulgatum, quo rite peracto, capitularium suffragiis praebenda adiudicata est sacerdoti Didaco Gomez Lucena, qui collegii Hispanici de Urbe alumnus fuerat, atque in Universitate Gregoriana ad lauream iuris canonici rite promotus. Contra iudicium capituli litem movit sacerdos Petrus Marti

Mir, alter ex concurrentibus, qui ante omnia Curiae dioecesanae supplicem libellum porrexit, postulans ut ad litem contra iudicium capituli intentandam et prosequendam sibi assignarentur iudices non suspecti, exclusis Episcopo, eius Vicario generali, ceterisque capitularibus, qui in actu electionis per suffragationem partem habuerant, quos ob eam causam suspectos habet. Iudicium capituli inde ab eo impetitur, quod praebenda fuerit adiudicata alumno collegii Hispanici de Urbe, qui gradum academicum non in Hispania, sed in Urbe recepisset, quod ipse putat repugnare iuri particulari Hispaniae, quod ita graduatum inhabilem habet ad praebendam doctoralem. Cum ipsius recursus a Curia dioecesana Malacitana fuisset reiectus, appellationem interposuit apud Curiam metropolitanam.

Interea, cum Sancta Sedes promotam litem rescivisset, in qua valor graduum academicorum Romae collatorum in dubium vocaretur, ad se causam avocavit.

Consultor, de suo voto rogatus, haec animadvertit. Punctum controversiae in eo est positum, utrum ad praebendas magistralem et doctoralem in capitulis Hispaniae obtinendas – quarum altera nonnisi doctoribus seu licentitias in sacra theologia, altera solis doctoribus aut licentiatis in iure canonico vel civili concedi possunt – requirantur praecise gradus academici in aliqua Universitate Hispaniae recepti, ita ut praedicti gradus in aliqua studiorum Universitate Romana obtenti non sint sufficientes ad reddendum ex hoc capite habilem ad memoratas praebendas eum, qui Romae doctorali laurea rite fuerit insignitus.

Notum est, in Hispaniae capitulis, ex iure particulari, praeter officium theologi et poenitentiarii, duo alia adesse officia cum respectiva praebenda canonicali, officium scilicet magistralis et doctoralis; primum conceditur per concursum doctori aut saltem licentiato in s. theologia, cui onus incumbit praedicandi ex officio in ecclesia cathedrali; alterum est officium advocati seu defensoris capituli, quod pariter per concursum conceditur doctori aut licentiato in alterutro iure. Praeterea ex iure concordato potest Episcopus canonico doctorali imponere onus docendi in seminario (Concordatum, 31 Iulii 1852); soletque de facto illi cathedra iuris canonici assignari.

Xystus IV (Const. *Creditum nobis*, kal. Dec. 1474) illa duo officia concessit ecclesiis cathedralibus Regnorum Castellae et Legionis, a pontificiis reservationibus eximens duas praebendas, quae illi duplici officio in perpetuum adnecterentur. Leo X (Motu proprio *Cum dudum*) illam concessionem extendit ad ecclesias cathedrales Regnorum Granatae et Navarrae, atque per apostolicas litteras *In suprema* concessionem a se et a suo Praedecessore factam iterum confirmavit.

Verum, quoad qualitates eorum, quibus, praemisso concursu, illae duae praebendae essent concedendae, quod iam Xystus IV statuerat, id expresse in citata Const. Leo X confirmavit, quod solum in Hispania graduatis conferri possint: « Voluit et statuit, quod de huiusmodi canoni- « catibus et praebendis illis dumtaxat graduatis provideri posset, *qui in « aliqua Universitate studii generalis Regnorum Hispaniae*, servatis servandis « iuxta earundem Universitatum statuta, promoti pro tempore forent; et « aliis quantumcumque graduatis extra Universitates praedictas, et etiam « in illis, alias quam servatis servandis, iuxta earumdem Universitatum « statuta, ritus et mores pro tempore, factae collationes de huiusmodi cano- « nicatibus et praebendis nullius essent roboris et momenti, et haberentur « pro infectis ». Leo X tamen, tum in eadem Constitutione tum in Motu proprio *Cum dudum*, voluit, illum favorem extendi ad *collegiales Hispanos collegii S. Clementis, Bononiae, per Aegidium de Albornoz, Episcopum Sabinen. S. R. E. Cardinalem inibi fundati*, qui in Universitate studii Bononiensis gradum academicum recepissent.

Hoc est ius, in quo innititur sacerdos Petrus Marti Mir, ad impugnandam provisionem factam favore sacerdotis Didaci Gomez Lucena, qui licet in pontificia Universitate Gregoriana ad lauream iuris canonicis fuerit rite promotus, et inde consequutus sit habilitatem ad ea omnia officia et beneficia pro quibus gradus doctoris requiritur, non idcirco dicendus videtur factus ad praebendam doctoralem in Hispaniae capitulis obtinendam; obstat enim ius particulare.

Neque hic sermo est de praelatione inter concurrentes, quorum merita non aequa lance fuissent aestimata ab examinatoribus; nec pariter quaestio agitur de praeferentia in gradibus, quasi in hoc vel illo loco obtenti maioris sint aestimandi; sed, admisso valore et aestimabilitate gradus a sacerdote Gomez in Universitate Romana obtenti, negatur eius habilitas ad praebendam doctoralem, ob defectum conditionis in memoratis Constitutionibus requisitae.

Neque dicendum est, illud ius particulare fuisse abrogatum, cum nulla afferri possit Constitutio pontificia illam abrogationem expresse faciens, nec conditum sit pro Hispania ius novum speciale illi iuri directe contrarium, nec nova aliqua lex universalis sit lata cum clausulis derogatoriis, sufficientibus ad ius illud speciale tollendum. Si autem probari non potest illius iuris particularis abrogatio, ex illo adhuc vigente clare deducitur, provisionem factam favore sacerdotis Gomez, in Hispania non graduati, vitio nullitatis laborare et integrum manere ius alterius ad praebendam concurrentis.

Quod si Sancta Sedes, ut potest, illud ius speciale Hispaniae abrogan-

dum censuerit, legitimo quidem modo reducetur Hispania in hac parte ad ius commune; attamen iuris abrogationes fieri non consueverunt tollendo iura iam quaesita: porro, si unus ex duobus concurrentibus probetur inhabilis ad canonicatum recipiendum, ex iure, secundum quod concursus indictus et celebratus est, ipsa lege, concursus alteri concurrenti de iure habili ius est quaesitum ad canonicatum assequendum. Quidquid ergo sit de iis quae pro futuro tempore potest statuere Rom. Pontifex, non videtur posse negari sacerdoti Petro Marti ius legitime quaesitum ad praebendam doctoralem in Malacitano capitulo obtinendam.

His non obstantibus, dicendum potius videtur, provisionem factam omnino sustinendam esse, atque allegatum ius Hispaniae non amplius esse ullius momenti, atque idcirco omnes legitime graduatos in Universitate pontificia esse ad praedictas praebendas ex hoc capite admittendos.

Atque imprimis Xystus IV et Leo X, quod de gradibus in Hispania obtinendis concesserunt, id eo tempore statuerunt, quo in Universitatibus Hispaniae aderat facultas theologica et canonica in iisque facultatibus gradus academici conferebantur. At iamdiu nulla est in Hispania ex antiquis Universitatibus studii generalis, in qua illae facultates retineantur, sed iamdiu facultates theologicae sunt abolitae. Unde illa limitatio per modum privilegii a iure communi exorbitantis, ipso facto, ob defectum rei cui favebat privilegium, dicenda est cessasse. Privilegium erat graduum in Universitate studii generalis Regnorum Hispaniae obtentorum ut tales gradus obtinentes privative habiles fierent ad praebendas magistralem et doctoralem obtinendas, exclusis aliis graduatis; at hodie ob rationem dictam nullus est, qui in theologia et iure canonico illum gradum privilegiatum obtinere possit. Ergo, nisi velimus hodie non amplius posse conferri illas praebendas, quia nullus esse potest, qui conditiones impleat in Constitutionibus Xysti IV et Leonis X requisitas, gradibus illis dicendum est esse subrogatos gradus in aliis Universitatibus legitime obtentos. Abrogato namque iure particulari privilegiato, ob defectum materiae privilegii, subintrat ius commune in iis, in quibus ius particulare factum est impossibile.

Quae maxime valent de gradibus in pontificia Universitate Gregoriana ab alumnis collegii Hispani de Urbe receptis, per quos adhuc obtinetur finis a privilegium concedente intentus, qui fuit ex una parte efficere ut illae prebendae concederentur clericis de quorum competenti scientia haberetur testimonium publicae et probatae Universitatis, et ex alia parte clericis Hispanicis reservarentur; qui duo fines haud obscure significantur in laudatis praedictorum Pontificum Constitutionibus.

Adeo autem in Hispania persuasio est, non amplius exsistere Universitates, quarum gradibus illud privilegium est factum, ut licet per citatas

Constitutiones pro praebenda doctorali sine differentia sufficiat gradus *vel* in iure canonico *vel* in iure civili; nihilominus gradus in iure civili in Universitatibus gubernii obtenti, non censeantur sufficientes, nisi obtinuerint sanationem pontificiam, quae de facto solet peti et concedi a S. C. Studiorum (Cfr. Lòpez Pelaez, *El derecho espanol en sus relaciones con la Iglesia*, pag. 281; eiusdem Auctoris *Cuestiones canónicas*, cap. 20).

Neque dicendum est, antiquis illis Universitatibus, quoad facultatem theologicam et canonicam, successisse earumque locum tenere seminaria sic dicta centralia, quae hodie ex pontificia concessione iure fruuntur gradus academicos conferendi. Nam praedicta seminaria stricte Universitates non sunt, et certe non sunt *studia generalia*, de quibus Universitatibus studii generalis loquuntur pontificiae Constitutiones. Quare, si nihilominus gradus in illis seminariis concessi admittuntur sine ulla controversia, tamquam habilitantes ad citatas praebendas; id legitime fieri nequit, ex eo quod illa seminaria sint subrogata antiquis Universitatibus, quarum gradus privative erant ad valorem collationis requisiti; sed, si illi gradus legitime admittuntur, ideo erit, quia abrogatis antiquis Universitatibus, privilegium favore ipsarum concessum non amplius subsistit, et subintrat ius commune, secundum quod gradus academici legitime collati ab iis, quibus a Romano Pontifice ad hoc facta est potestas, reddunt habiles clericos ad ea officia et beneficia obtinenda, quae solis graduatis concedi possunt. At in hac re nemo poterit negare, eodem saltem iure, cum seminariis illis centralibus censendas esse Universitates Romanas. Imo potiori, quia et Romanae sunt atque in conspectu et sub vigilantia Romani Pontificis constitutate, et sunt praeterea verae Universitates studii generalis.

Quod si privilegium illud graduatorum in Hispania non secundum verborum corticem, sed secundum mentem concedentis sit interpretandum (*Reg. Iuris, 88, in VI*); non solum in vim iuris communis iuri particulari privilegiato subrogati, sed etiam vigore illius ipsius privilegii, alumni collegii Hispanici, propter gradus Romae obtentos, dicendi sunt fieri habiles ad praebendas magistralem et doctoralem obtinendas. Nam illud dri-vilegium non solis Universitatibus Hispaniae competebat, sed etiam doctoribus et licentiatis Universitatis studii Bononiensis, si modo essent collegiales Hispani collegii S. Clementis, a Cardinali Hispano, pro Hispania, Bononiae fundati. At in eadem vel potiori conditione versantur collegiales collegii Hispanici de Urbe, quod collegium ex mandato Leonis XIII a Praelatis Hispanis fuit fundatum in bonum Hispaniae; in quod singuli Episcopi ex propria dioecesi delectos iuvenes mittere tenentur, ut in oculis Romani Pontificis solida atque ex purissimis fontibus hausta doctrina imbuti, et gradibus academicis aucti, in patriam reversi clero Hispanico

sint ornamento. Tales alumni omnino videntur esse in eadem conditione ac collegiales S. Clementis Bononiensis; aut certe non debent in peiori versari conditione quam illi, qui in seminariis centralibus Hispaniae honoris gradus fuerint assequuti. Profecto Romanus Pontifex, id quod tantopere variis editis documentis praedicavit, non favorem singularem Episcopis Hispaniae concessisset, sed gravamen haud leve et certe iniucundum imposuisset, si ipsos obligasset ad delectos atque ingenio praestantes iuvenes Romam mittendos, quibus ab ipsis Episcopis esset deinde praecludendus aditus ad dignitates ecclesiasticas, idcirco quod Summi Pontificis mandato obtemperantes, Romae, non in Hispania, profundiori doctrina fuerint imbuti et honorum gradibus aucti. Hoc certe esset collegio Hispanico de Urbe, quod tantopere cordi est Romano Pontifici, mortale vulnus inferre, et Romani Pontificis honori parum consulere.

Praeterea, dato et non concesso non satis clare ex dictis apparere, alumnos collegii Hispanici Romae graduatos aeque aut melius satisfacere conditionibus in Constitutionibus Xysti IV et Leonis X requisitis, quam ii, qui in seminariis centralibus fuerunt promoti; de voluntate expressa Summi Pontificis illud ius particulare, si opus esset, abrogandi et in favorem collegii Hispanici immutandi nullum dubium esse potest. Quare, etiam in illa hypothesi falsa, ius particulare privilegiatum allegari non potest. Illam expressam voluntatem clare manifestavit Romanus Pontifex in epistola circulari Emi Cardinalis Praefectis S. C. Studiorum ad Praesules Hispaniae (15 Sept. 1897), cum, post erecta in pluribus dioecesibus pontificia Instituta, coepisset introduci abusus gradus Romae obtentos revalidandi; in qua haec leguntur: « Quin imo firma voluntas Summi Ponti« ficis est, a qua nullo modo recedendum esse mandavit, ut gradus quos « heic Romae vel alibi penes catholicas Universitates vel pontificia Insti« tuta clerici Hispani adepti fuerint, omnino validi in Hispania censendi « sint, quin nova ad effectus canonicos egeant revalidatione vel confirma« tione, nec ad eorum validitatem novae sint expensae vel taxae exigen« dae. Huiusmodi gradus revalidandi abusus, quem in nonnullis seminariis, « vulgo dictis centralibus, invectum fuisse refertur, Sanctitas Sua omnino « reprobat et damnat, *pro alumnis praesertim, qui in spem Ecclesiae heic « Romae succrescunt penes Hispanicum collegium*, cui in ipsis initiis mor« tale vulnus inferretur ab iis, quorum potissimum curis, studiis et expen« sis, collegium ipsum, iuvenibus ingenio, diligentia et pietate praestantibus « florescere in dies sub ipsius Romani Pontificis auspiciis, vehementer « Urbs tota laetatur ».

In alia epistola eiusdem Emi Cardinalis Praefecti ad Archiepiscopum Burgensem (28 Decembris 1898) allegatur tamquam una ex causis, quae

Romanum Pontificem movit ad concedendum seminariis centralibus ius conferendi gradus academicos, favor in ipsum collegium Hispanicum de Urbe inde oriturus; tantum abest ut Romanus Pontifex velit ullo modo consentire, ut huius collegii alumni in inferiori conditione constituantur.

Denique usus contrarius absque ulla hactenus facta protestatione, conferendi praebendam magistralem et doctoralem Romae graduatis, probat, Episcopis et capitulis inesse illam persuasionem, ius illud particulare et privilegiatum iamdiu in Hispania esse abolitum; iam ab anno 1880, saltem in octo capitulis, Romae graduatis fuerunt collatae illae praebendae, vel saltem absque ulla contradictione admissi sunt ad concursum.

Praeterea canonistae Hispani, qui a dimidio saeculo XIX scripserunt, cum de requisita scientia ad illas praebendas obtinendas loquuntur, solum commemorant, candidatos doctoratu aut licentia insignitos esse oportere, nihil insistentes in eo quod gradus in ipsa Hispania sint recipiendi.

Quae cum ita sint, concludendum videtur, sacerdotem Gomez, de quo in hac causa agitur, legitime obtinuisse praebendam doctoralem in ecclesia cathedrali Malacitana, cum eius provisio non ex alio capite impugnetur, nisi quia Romae, non in aliqua Universitate Hispanica, ad lauream iuris canonici fuit promotus.

RESOLUTIO. – In plenariis comitiis, quae die 7 Augusti 1909 Emi Patres S. C. Concilii habuerunt, ad dubium sic propositum: *An electio sacerdotis Didaci Gomez Lucena ad praebendam doctoralem sustineatur in casu*, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

Die autem sequenti, 8 Augusti, SSmus Dominus, audita de his relatione, resolutionem Emorum Patrum approbare dignatus est.

L. ✠ S. Iulius Grazioli, *Subsecretarius.*

S. CONGREGATIO RITUUM

I

URBIS ET ORBIS

BENEDICTIO OFFICINAE LIBRARIAE ET MACHINAE TYPOGRAPHICAE

Sacerdos, stans ad valvas, dicit:

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adiuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Ingrediens, dicit:

Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea.

Deinde, inchoata antiphona Asperges me *etc., varias officinae partes aqua benedicta aspergit, usquedum perveniat ad aulam principalem eiusdem, ubi sistit et dicit:*

℣. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit caelum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

OREMUS

Domine Iesu Christe, qui dixisti discipulis tuis: In quamcumque domum intraveritis, salutate eam, dicentes: Pax huic domui: veniat, quaesumus, pax illa super hanc domum et officinam ad libros imprimendos (evulgandos) praeparatam, et super omnes degentes in ea; et cunctos, Domine, in ea laborantes ab omni calamitate animae et corporis eripere et liberare digneris; reple scriptores, rectores et operarios spiritu scientiae, consilii et fortitudinis, et adimple eos spiritu timoris tui, ut mandata Ecclesiae fideliter custodientes, tibi digne et proximo suo salutariter valeant inservire. Bene✠dic ergo, bone Iesu, qui es via, veritas et vita, hunc locum, et praesta, ut omnes illum inhabitantes, intercedente gloriosa et immaculata Virgine matre tua Maria, ad immarcescibilem gloriae coronam feliciter preveniant. Qui vivis et regnas Deus per omnia saecula saeculorum. ℟. Amen.

Deinde benedicit instrumenta et machinas, dicens:

OREMUS

Domine Deus, unice fons scientiarum, qui hominum ingenium ita illuminare dignatus es, ut nova artificiosa instrumenta invenirent ad paginas typis scribendas; bene✠dic, quaesumus, has machinas (hanc machinam), ut per libros ad

utilitatem nostram prodeuntes nihil aliud te opitulante discamus, praeter scientiam tuam, quae vere ducit ad vitam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Postea aqua benedicta instrumenta et machinas aspergit. Finita aspersione, dicit.:

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

OREMUS

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, et mittere digneris sanctum angelum tuum de caelis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes in hac domo habitantes. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Si benedicenda sit tantum officina libraria, omittitur secunda Oratio cum aspersione pro instrumentis et machinis. Quando autem benedicenda sint solummodo instrumenta vel machinae, praemissis versiculis: Adiutorium nostrum *etc. et* Dominus vobiscum *etc., adhibetur tantum secunda Oratio cum aspersione.*

DECRETUM

Sodalitas, cui nomen *Unione Tipografico-Cattolica Libraria* et finis est progressus sive incrementum curare, tum morale tum ipsius artis atque industriae typographicae et librariae, una cum religionis studio et fraterna sodalium communione mutuaque ope praestanda, sapienter aeque rata est, Deum ac Dominum Iesum Officinae libris edendis aut venditandis propitium reddere atque invocare. Ita enim fiet, ut eiusmodi ars atque industria civili Societati in remedium cedat, ac tutamen contra omnigena errorum et inimicorum iacula: ita fiet, ut spiritu scientiae, sapientiae ac timoris Domini repleantur Officinae tum praesides et rectores, tum operarii; ne quidquam edendum in perniciem ac malum vertat, sed ad salutem humani generis atque utilitatem conferat. Itaque ad supernum auxilium sibi praecipue comparandum, eadem sodalitas de officinae librariae et machinamenti typographici Benedictione proprias aptasque ritui formulas adhibendas, ac postea Rituali Romano inserendas, sacrorum Rituum Congregationis examini, atque Apostolicae Sedis supremae sanctioni humillime subiecit.

Quae, ad iuris tramitem, quum Emus et Rmus Dñus Cardinalis Sebastianus Martinelli eidem sacro Coetui Praefectus et Relator, in ordinariis comitiis subsignata die ad Vaticanum habitis, eiusmodi Benedictionis ritusque formulas proposuerit; Emi et Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, re diligenter perpensa, rescribendum censuerunt: *Pro gratia*, die 4 Maii 1909.

Demum, revisione rite peracta, hisce omnibus sanctissimo Domino nostro Pio Papae X ab infrascripto eodem Cardinali Praefecto relatis; Sanctitas Sua sententiam ipsius sacri Consilii ratam habuit, et ritum ac formulam Benedictionis officinae librariae et machinae typographicae, prouti huic praeiacet decreto, approbavit, ac Rituali Romano inseri iussit. Die 12, iisdem mense et anno.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S. Philippus Can. di Fava, *Substitutus.*

II

METEN.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE PRO BEATIFICATIONE ET CANONIZATIONE VEN. SERVAE DEI CAROLAE BARBARAE COLCHEN-CARRÉ DE MALBERG, FUNDATRICIS SOCIETATIS FILIARUM S. FRANCISCI SALESII.

Praesentibus hisce temporibus opportune iucundeque conspicitur altera piissima foemina, non e sororum claustro exiens, sed e medio populi, quae optimae fortisque mulieris praedita dotibus bonisque operibus iugiter intenta, cum propria christianae vitae perfectione alienam mirifice coniunxit. Talem se exhibet Carola Barbara Colchen-Carré de Malberg, fundatrix societatis Filiarum S. Francisci Salesii. Sodales enim sunt christianae mulieres etiam in saeculo viventes, quae, absque votorum vinculo, sua sponte ac voluntate, iuxta monita, scripta et spiritum huius sancti Episcopi et Ecclesiae Doctoris, ad sanctioris vitae tramitem, prope similem viae singulis hominum statibus per *Philotheam* praesignatae, tenendum ferventer excitantur, et quasi amica manu ducuntur. Si ex bonitate et ubertate fructuum recognoscere ac laudare liceat qualitatem arboris fructificantis, societas praefata, Parisiis orta statimque in ceteras Galliae urbes diffusa, et sensim in alias quoque regiones usque ad Indos propagata, approbantibus locorum Ordinariis, divinoque Nomini gratulantibus, suam institutricem valde commendat. Haec Dei Famula, die VIII Aprilis, anno MDCCCXXIX, Metis in Lotharingia ortum duxit ex Francisco Dominico Colchen et Elisabetha Carola Simon. Secunda ex quatuor filiis, in ecclesia S. Martini lustralibus baptismi aquis abluta est, die undecima eiusdem mensis. A parentum curis ac pietate puellula, cum vitali aura, domesticae et christianae instructionis atque educationis selectum germen suscepit, ac Deo adiuvante, uberem fructum protulit. Duodennis, confir-

mationis sacramento roborata et ad sacram synaxim primum admissa, caelesti flagrans amore, cum maxima consolatione et gaudio, angelico pane refecta fuit. Eodem anno collegium a Visitatione ingressa est, ubi diligentia, studio ac pietate ita ceteris puellis praecelluit, ut omnia praemia merito obtinuerit. Neque ipsa superbe sapere visa est, sed, quum esset humilis et amabilis, sodalium atque praesidum affectum et aestimationem sibi conciliavit. Anno MDCCCXLV ad finem vergente, e monasterio egressa et in paterna domo degens, maiores fecit in virtute progressus. Quotidie adibat ecclesiam, et praemissa commentatione mysteriorum rerumque divinarum, sacrosancto Missae sacrificio devote adstabat, et ad sacram synaxim pluries in hebdomada cum sancto fervore accedebat. Insimul adolescentula, maturioris aetatis ac prudentiae praebens indicia, salutarem gerebat apostolatum, retrahens puellas ac mulieres a mundanis spectaculis et choreis, ut cum ipsa orationi aliisque operibus Deo gratis et proximo utilibus vacarent. Annum vigesimum agens, in uxorem ab eius consobrino rogata fuit, et quamvis meliora excogitaret charismata, tamen, in enixis parentum votis atque in consilio sui confessarii divinam voluntatem agnoscens, nupsit probato viro Paulo Carré de Malberg, anno MDCCCXLIX, die II Maii. Ex christiano coniugio quatuor habuit filios: Eugeniam, Paulum, Leonem et Mariam Teresiam, quorum tres in puerili aetate rapti sunt et ad caelum translati, dum alter, Paulus, in adulta et virili aetate, sub militiae disciplina, post vitam christianam saevo morbo correptus, pie decessit. In maritali statu, Carola sponsi curam, liberorum institutionem et singula familiae munera sedulo obivit, patiens, pia, gravis et benigna in domesticos, misericors et liberalis in aegros atque egenos. A viro nimis duro ac severo per plures annos aequo ac forti animo pertulit varii generis vexationes, quae constantem eius virtutem probarunt, et splendidiorem reddiderunt. Praetermitti haud potest studium, quo suos infantes catholicae fidei legisque doctrina imbuebat, atque laudabilis ille mos quem tenebat osculandi in fronte filios cum e templo redibat, caelesti cibo mox refecta, ut eosdem divinae gratiae ac largitatis quasi participes efficeret. Neque ulla christianae matronae optata qualitas defuit Servae Dei, quae mirabili modo sibi devinciebat, et ad superna trahebat et alliciebat puellas ac foeminas, tum singulas, tum congregatas. Simplici ac modesto habitu incedens, coetus frequentabat non ad mundanas vanitates illecebrasque fovendas, sed ad pietatem et caritatem augendam destinatos; ubique vero Christi Iesu cruci affixi interius exteriusque referebat imaginem. Illustrior quoque apparet Serva Dei ex fundatione societatis Filiarum S. Francisci Salesii, cuius primordia anno MDCCCLIX ante aram beatae Mariae Virginis, eiusque patrocinio, et cantico *Magni-*

ficat in gratiarum actione pro beneficiis acceptis et accipiendis a Carola recitato, tribuenda feruntur; quamvis haec initia post decennium sese explicaverint. Nam, circa annum MDCCCLXX, non absque superno lumine, in ecclesia Parisiensi S. Clotildis ipsa invenit hominem sibi destinatum ad opus perficiendum, sacerdotem Chaumont, quem in suum confessarium atque directorem elegit. Huius praeclari viri consilio et ductu societatem constituit, quae informaret mulieres in saeculo degentes ad evangelicam perfectionem, prouti haec a S. Francisco Salesio explanatur ac facilior redditur; duplici praestituto sodalibus fine, sanctificationis nempe et apostolatus. Mundanos coetus sanctificare, institutrices christianas pro familiis et pro studiorum palaestris formare, mulieres ethnicas, praesertim in Indiis, ad veram fidem reducere: sunt haec tria opera egregia ipsius societatis. Quae, die XV Octobris, anno MDCCCLXXII, in humili ac primaeva sua sede parisiensi congregata, ipsam fundatricem in praesidem precariam deputavit, quam postea, anno MDCCCLXXIII, ad vitam statuit et confirmavit. Cunctis praeibat Dei Famula, actuosa virtute totisque viribus satagebat, ut opus bene incoeptum prospere perseveraret et cresceret, prouti, Deo iuvante, effectum est. Die enim XXVIII Maii, anno MCMI, paulo post obitum suae fundatricis, eadem societas, iam adulta et longe lateque diffusa, canonicam erectionem consequuta est, atque inde, florentior adhuc evadens, die I Ianuarii, anno MDCCCXCVI, octo millia membra enumerabat, veluti mater a Deo benedicta in diem feracior atque uberior. Verum Carola iam sexagenaria maior, morbis cruciatibusque fracta, per recentem etiam obitum suae genitricis suique filii Pauli afflicta, divinum amplexum perpetuamque requiem suspirabat. Itaque, mense februario, anno MDCCCXC, graviter aegrotans, lectulo decumbere coacta est. Morbo per aliquot menses perdurante, ex medicorum consilio natalem civitatem adiit. Illic a mense iunio usque ad exordium subsequentis anni MDCCCXCI commorata est, donec, die XXVIII Ianuarii, ingravescente morbo, sacramentis Ecclesiae roborata ac refecta, a terreno exsilio ad caelestem patriam evolavit. Haec quae de vita Carolae descripta sunt, ex documentis et attestationibus rite exhibitis constant. Interim fama sanctitatis, quam Dei Famula vivens sibi acquisierat, post obitum publica cleri populique testificatione confirmata est, praesertim devoto concursu fidelium ad exuvias Carolae invisendas, reliquiasque petendas, ad solemnia parentalia et ad ipsum sepulcrum, opem eius apud Deum implorantium. Quae sanctitatis opinio magis clara et diffusa invaluit ex praeconiis sacerdotum et Antistitum, qui Carolam, virtutis exemplum, sanctam animam, beatorum choris insertam, appellarunt, ipsiusque spiritualis moderatoris, Chaumont, qui eam cum sancta Ioanna Francisca de Chantal, praecipua sancti

Francisci Salesii discipula et filia, comparare non dubitavit. Hinc processualibus actis ordinaria auctoritate in Curia ecclesiastica Metensi confectis, et ad sacram Rituum Congregationem transmissis, quum, peracta etiam revisione scriptorum Servae Dei, nihil obstaret, quominus ad ulteriora procedi posset, instante Rmo P. Gabriele Mallet, congregationis Iesu et Mariae seu Eudistarum Procuratore generali et huius causae Postulatore, attentis litteris postulatoriis quorundam S. R. E. Cardinalium et plurium Rmorum Sacrorum Antistitum, necnon Capitulorum cathedralium, Ordinum religiosorum, sacerdotum a sancto Francisco Salesio, monialium et sororum, praesertim a Visitatione, praeeunte universa societate Filiarum S. Francisci Salesii, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Hieronymus Gotti, eiusdem causae ponens seu relator, in ordinario sacrorum Rituum Congregationis coetu, subsignata die ad Vaticanum coadunato, sequens dubium discutiendum proposuit: *an sit signanda Commissio introductionis causae, in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Emi ac Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde, sanctae fidei Promotore, respondendum censuerunt: *Affirmative, seu signandam esse Commissionem introductionis causae, si Sanctissimo placuerit.* Die XXII Iunii MCMIX.

Quibus omnibus sanctissimo Domino nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua, sententiam sacrae eiusdem Congregationis ratam habens, propria manu signare dignata est Commissionem introductionis causae venerabilis servae Dei Carolae Barbarae Colchen-Carré de Malberg, fundatricis societatis Filiarum S. Francisci Salesii, die XXIII, eisdem mense et anno.

Fr. S. CARD. MARTINELLI, *Praefectus.*

L. ✠ S. † D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

III

RATISBONEN.

DECRETUM BEATIFICATIONIS SEU CONFIRMATIONIS CULTUS AB IMMEMORABILI TEMPORE PRAESTITI SERVIS DEI UTTONI, PRIMO ABBATI METTENSI, ET GAMELBERTO, PAROCHO, BEATIS NUNCUPATIS.

Cultu immemoriali beati Friderici a Ratisbona nuper ab Apostolica Sede confirmato, dioecesis Ratisbonensis ac totius regionis Germanicae iteratur ac duplicatur laetitia, per aliam similem causam Uttonis, primi

abbatis Mettensis, et Gamelberti, parochi, feliciter absolutam. Siquidem hi Servi Dei, dum, tamquam duae olivae et duo candelabra lucent ante Dominum, illic tam sanctitatis vitae, virtutum et prodigiorum fama, quam vetusta et religiosa veneratione celebres exhibentur in actis processualibus, iuxta Urbaniana decreta, in ecclesiastica curia Ratisbonensi adornatis. Mediolani circa annum DCCL, ex honestis et christianis parentibus ortus est Utto, qui in sacro fonte patrinum habuit sacerdotem Gamelbertum, virum pietate non minus quam ministerio insignem, ac parochum oppidi *Michaelsbuch* in Bavaria, haud longe dissiti a loco in quo postea monasterium Mettense erectum fuit. Voti solvendi causa, Gamelbertus Romam peregrinatus est, et in patriam reversus, Uttonem iam grandiusculum ab eius genitoribus in socium sumere petiit atque obtinuit. Sub tali praeceptore et custode, iuvenis magnos fecit progressus in virtute et doctrina, adeo ut sacerdotali ordine ac dignitate decorari meruerit. Gamelberto e vivis erepto, Famulus Dei suffectus, parochi officio diu ac recte functus est. Verum, quum eiusmodi pondere pressus esset, nec ullum a suis parochianis levamen haberet, belli occasione capta, et Deo ita disponente, in solitudinem se recepit. Itaque, Danubio flumine traiecto, prope ipsius ripas in silva consedit apud fontem, qui Servi Dei precibus haustus fuisse creditur, ab eius etiam nomine nuncupatus *Uttobrunn*. Cellula ibi exstructa, solitariam atque eremiticam vitam duxit, oratione, ieiunio, carnis maceratione propitium sibi Deum invocans ac reddens. Caritas in Deum amorem eius in proximum excitabat, atque in medio plebis consistens, laudabat Dominum, et verbo ac exemplo finitimarum gentium salutem procurabat. Hinc Utto, quasi homo missus a Deo, quandam celebritatem adeptus est, quae maior evasit ex novo ac mirabili eventu. Nam Carolus magnus eius cellam visitans, singulari admiratione ac devotione affectus fuisse fertur ex adspectu bipennis ad solis radios ab Uttone suspensae. Huius novitate perculsus Imperator, rogante Servo Dei, ibi circa annos DCCXCI-DCCXCIII monasterium aedificari iussit in honorem S. Michaelis archangeli, sub regula S. Benedicti abbatis. Monasterio autem, quod muneribus et largitionibus munifice cumulavit, Uttonem abbatis titulo praeesse voluit; cui etiam paulo post in signum dignitatis abbatialis pastoralem baculum donavit. Tandem, post multos labores in Dei gloriam hominumque salutem exantlatos intra et extra claustra, fidelis Dei Servus, annis et meritis plenus, anno DCCCXIX, die III Octobris, supremum diem piissime obiit. Exsequiarum solemniis rite peractis, eius corpus in medio ecclesiae choro tumulatum fuit, insculpta lapidi sequenti inscriptione: « Abbas hic primus Utto nec laudibus imus – « hic iacet ut limus, coelis requiescit opimus – qui tempore magni Karoli

« transiisse narratur ». Alter vero, aeque commendandus, Dei Famulus Gamelbertus in memoriam revocat sententiam: « Non est discipulus supra « magistrum ». Etenim, Uttonis praeceptor ac patrinus, pari gradu sanctitatis cum illo progrediens, etsi dignitate inferior, sacro tamen ministerio et curionis munere fungens, proximis valde profuit. Gamelbertus, nobili genere natus in Bavaria inferiore, militia saeculari, ad quam amplectendam impellebatur, postposita, paternum ac fraternum gregem pascere praetulit. Superno deinceps lumine illustratus, litteris addiscendis simulque virtutibus acquirendis omne studium curamque posuit. Sciens, vanam esse religionem eius qui linguam suam non refraenat, dixit: « Cu« stodiam vias meas; ut non delinquam in lingua mea », et propositi tenax, linguam velut ignem caute custodivit, ac silentii virtutem diligenter observavit. Item cor et corpus suum immaculatum tueri a divina clementia efflagitans, adversas insidias conatusque viriliter retundebat, quandoque etiam rapido cursu hostiles incursus effugiens. Sacerdotio insignitus, post patris obitum, pagi *Michaelsbuch* haereditario titulo possessionem accepit, pagique ecclesiae praepositus, domini et curionis curas, officia et iura consociavit. Fidelis ac prudens vir, totus divinis rebus intentus, quum oratione et ieiunio in propria perfectione proficeret, bonus pastor, christianae fidei morumque praeceptis pueros et rudes imbuebat, suasque oves singillatim agnoscens verbi Dei praedicatione et sacramentorum pabulo eas reficiebat. Suavi quadam agendi ratione cum fortitudine temperata, errantes corrigebat, dissidentes conciliabat, aegrotis ac pauperibus in omnibus necessitatibus praesto erat. Sexagenario maior Romam venit, eo potissimum consilio, ut sanctorum martyrum ac praecipue apostolorum Petri et Pauli memorias, trophaea ac gloriosa sepulcra honoraret eorumque exemplis et praesidiis virtuti suae robur adderet. A fonte vivo ac perenni Apostolicae Sedis Romanique Pontificis aquis salutiferis haustis, et in fide atque amore catholicae religionis confirmatus, in patriam redit, ubi, intra limites spatii quatuor crucibus circumscriptos, reliquum vitae tempus in bonis operibus pro animarum salute impendit. Quum proximum suae vitae exitum praesentiret, Uttonem, quem olim infantem in sacro fonte susceperat et postea litteris sacrisque disciplinis instituerat, in suum successorem designavit, eique bona sua ecclesiamque tradidit. Demum, senio confectus morboque vexatus, sacramentis Ecclesiae pie susceptis, extremos mortalis peregrinationis dies implevit et ad coelestem patriam, summa animi quiete, migravit die XVII Ianuarii, circa annum DCCLX. In ecclesia pagi *Michaelsbuch*, solemni funere persoluto, eius corpus in sepulcro conditum, tam fidelium confluentium devotione quam gratiarum ac prodigiorum celebritate adeo inclaruit, ut Gamelbertus omnium anxiorum adiutor egregius appellatus

sit. Quod autem attinet ad praecipuum huius causae obiectum, nempe cultum immemorialem utriusque Servi Dei ab Apostolica Sede confirmandum, complura in actis processualibus in medio producta sunt documenta et argumenta; alia communia, alia particularia, iuxta duplicem seriem chronologicam, a saeculo X usque in praesens recensita. Ex his eruitur, titulum beati ac sancti Uttoni et Gamelberto fuisse tributum; eorum nomina imposita sive infantibus in baptismo, sive monachis in professione; memorias, imagines ac reliquias in pluribus ecclesiis ac regionibus propositas pietati ac venerationi fidelium, qui, pro imploratis acceptisque beneficiis, iucundo gratoque animo saepe redibant, praesertim a fonte beati Uttonis et a sepulcro beati Gamelberti. Praeterea compertum est, in festo illius, die III Octobris, sicut in solemnitate alterius, die XVII Ianuarii, quotannis celebrari Missam cum cantu et oratione propria, iuxta morem etiam ex fundatione, facta post Missam distributione panis, speciali formula ac ritu benedicti sub invocatione respectiva Uttonis abbatis vel Gamelberti confessoris. Ceterum cuncta acta processualia, quae ad optatum finem conferre putabantur, una cum subsequenti favorabili et affirmativa Rmi Dni Ordinarii Ratisbonensis, Romam transmissa sunt, atque Apostolicae Sedis iudicio ac sanctioni subiecta. Itaque, instante Rmo Dno Nazareno Marzolini, patriarchalis basilicae Vaticanae canonico et huius causae postulatore, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Sebastianus Martinelli, sacrae Rituum Congregationi Praefectus atque eiusdem causae ponens seu relator, in ordinariis ipsius sacri Consilii comitiis subsignata die ad Vaticanum habitis, sequens dubium discutiendum proposuit: *An sententia iudicis a Rmo Dno Episcopo Ratisbonensi delegati, super cultu praefatis Servis Dei ab immemorabili tempore praestito, sive super casu excepto a decretis sa. me. Urbani PP. VIII, sit confirmanda in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Emi ac Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Cardinalis ponentis, audito voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde, sanctae fidei Promotore, omnibus accurato examine perpensis ac discussis, rescribendum censuerunt: *Affirmative, seu sententiam esse confirmandam, si Sanctissimo placuerit.* Die XXIV Augusti MCMIX.

Facta postmodum de his sanctissimo Domino nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua rescriptum ipsius sacri Consilii ratum habuit et confirmavit, die XXV, eisdem mense et anno.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S. Philippus Can. Di Fava, *Substitutus.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. ROMANA ROTA

13 Settembre 1909. — Dai Revmi Uditori di turno, Monsignori: Guglielmo Sebastianelli, Luigi Sincero, *Ponente*, e Giuseppe Mori, nella causa «*Tolosana-Haereditatis*», fu pronunziata sentenza definitiva, che rimane *sub secreto*.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Il Santo Padre, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve pontificio, si è degnato di nominare:

Protonotario apostolico ad instar participantium:

3 Settembre 1909. — Il Can. D. Gioachino Pietro Freire de Faria e Silva, Professore di teologia nel seminario arcivescovile di Evora.

Prelati domestici:

1 Settembre 1909. — Il Rev. D. Guglielmo Cologan, relatore della « Catholic Truth Society », in Westminster.

— Il Rev. D. Arturo Dubleday, rettore del seminario di Southwark.

— Mons. Gioachino Fernandes Lopes, fondatore e direttore del piccolo seminario dei SS. Antonio e Luigi Gonzaga, dell'archidiocesi di Braga.

10 Settembre. — Mons. Giuseppe Orzali, parroco di S. Michele in Buenos Ayres.

11 Settembre. — Il Rev. D. Giacomo Ghio, Vicario Foraneo e Arciprete di S. Margherita in Sori, archidiocesi di Genova.

ONORIFICENZE

Il S. Padre, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve pontificio, si è degnato di conferire le seguenti onorificienze:

La Commenda di S. Gregorio magno, classe civile:

7 Settembre 1909. — Al Sig. Alfonso Maria Galea, Tesoriere della Propagazione della Fede in Malta.

26 Settembre. — Al Sig. Vincenzo Gutierrez y Agüera, già Segretario dell'Ambasciata di Spagna presso la S. Sede.

Il Cavalierato di S. Gregorio magno, classe civile:

17 Settembre 1909. — Al Sig. Fénelon Gibon, Segretario generale della Società di educazione e d'insegnamento in Parigi.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro:

7 Settembre 1909. — Al Sig. Ing. Francesco Strocchi, della diocesi di Faenza.

10 Settembre. — Al Sig. Lorenzo dal Lago, Direttore della Banca Agricola di Cividale.

NECROLOGIO

14 Settembre 1909. — Monsig. Luciano Gentilucci, Vescovo di Fabriano e Matelica.